

KVALITETSDEKLARATION

Studieförbundsstatistik

Ämnesområde

Kultur och fritid

Statistikområde

Studieförbund

Produktkod

KU0401

Referenstid

2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa antal deltagare i studieförbundens folkbildningsverksamhet. Statistiken ska användas för att visa utveckling över tid och skillnader mellan olika redovisningsgrupper som kön, region, ålder och verksamhetsform.

Statistiken visar studieförbundens verksamhet. Syftet är att ge information om studieförbunden till intressenterna. Intressenter är Folkbildningsrådet (FBR), studieförbunden, beslutsfattare, bidragsgivare, deltagare och medverkande i verksamheterna, media och allmänheten. Intressenter är också forskare och andra som studerar befolkningens lärande och kulturvanor.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är främst regering och riksdag, FBR, studieförbund, kommuner, regioner samt utbildningsanordnare. Användarnas informationsbehov består av jämförelser av olika slag såsom antal deltagare i olika verksamheter, arrangemang, regioner och över tid. Informationen kan användas till analyser och utvecklingsarbete för kompetensförsörjning. Det finns också ett behov av mer information om deltagarnas ålder, kön, nationella bakgrund samt utbildningsbakgrund.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken redovisar målstorheter som

- antal deltagare i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. Dessa redovisas efter studieförbund, åldersgrupp, arrangemangstyp, kön och region.
- antal arrangemang. Dessa redovisas exempelvis efter studieförbund, arrangemangstyp och verksamhetsform.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen består av samtliga deltagare i de tio studieförbund som får del av det statliga folkbildningsanslaget.

Målpopulationen utgörs av samtliga deltagare i de tio studieförbund som får del av det statliga folkbildningsanslaget under 2021.

Verksamhetsformer som ingår är studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet.

Observationsobjekten överensstämmer med målobjekten då de är av samma objektstyp, dvs. individer.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna för studieförbundsstatistiken är

- antal deltagare (deltagare i t.ex. en studiecirkel)
- antal arrangemang (studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet)
- studieämne (typ av kurs/verksamhet t.ex. språk, musik)

För studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet kan deltagarna fördelas efter variablerna

- kön
- ålder
- utbildningsnivå
- nationell bakgrund (inrikes och utrikes född)

Målvariablerna överensstämmer väl med intressevariablerna då statistikens användare inte har uttryckt intresse för andra variabler än de som nämns ovan. Observationsvariablerna överensstämmer med målvariablerna.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiska mått som anges i statistiken är antal och andelar.

En deltagare räknas en gång vid varje summeringsnivå i statistiken. En deltagare som deltar i flera arrangemang redovisas efter varje arrangemangstyp, men endast en gång totalt (nettoräkning).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas fördelat efter

- region (verksamhetslän, -kommun (där arrangemanget ägt rum), folkbokföringslän och -kommun)
- arrangemangstyp (folkbildning)
- verksamhetsform (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet)
- studieförbund
- ålder
- kön
- utbildningsnivå
- nationell bakgrund (utrikes och inrikes födda).

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser år 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över deltagare i studieförbundens verksamhet grundas på en totalundersökning och bedöms hålla god kvalitet. Statistiken baseras på en inrapportering av uppgifter från respektive studieförbund till det gemensamma STUV-systemet (Studieförbundens verksamhetsredovisning).

Undersökningsenheterna är de tio studieförbunden. Studieförbunden har inte uppgiftslämnarplikt enligt lag men inrapporteringsgraden är i det närmaste fullständig, eftersom de inlämnade uppgifterna ligger till grund för

statsbidragen som FBR fördelar. Statistiken blir då totalräknad så något skattningsförändring baserat på urvalsdesign har inte använts.

Baserat på ovanstående skattar statistikvärdena sina målstorheter väl.

Statistiken redovisas varken med konfidensintervall eller med bedömningsintervall.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Det finns hittills inget som tyder på att kvalitén i statistiken har påverkats av pandemin.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen utgörs av de studieförbund som bedriver folkbildningsverksamhet. Uppgifter om studieförbund stäms av med Folkbildningsrådet (FBR). Undersökningsenheterna är entydigt definierade, nämligen de studieförbund som är berättigade till statsbidrag. Antalet aktiva studieförbund var 10 stycken under 2021. Inga oklarheter finns rörande vilka studieförbund som ingår i populationen.

Rampopulationen utgörs av de deltagare som deltar i studieförbundens studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet inom arrangemangstypen folkbildning och som finns med i studieförbundens studieadministrativa register tillhörande den verksamhet som bedrivits under 2021.

Av den rapportering som förekommit i media under de senaste åren finns det skäl att tro att det förekommer en viss överrapportering av antalet arrangemang och deltagare i folkbildningsverksamhet.

Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, eftersom samtliga deltagare bör finnas i studieförbundens administrativa register.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas från studieförbundens administrativa system och överförs till SCB via SCB:s webbaserade inrapporteringssystem. Instruktioner för inrapporteringen finns på SCB:s webbplats för studieförbundsstatistik.

Med mätfel avses fel som kan ha uppstått genom att frågor och svar missuppfattats av den svarande. Mätfelens omfattning är okänd, men kan antas vara av liten eller ringa betydelse för undersökningens resultat.

Variabler för att skapa redovisningsgrupper hämtas bland annat från Registret över totalbefolkningen¹ och Registret över befolkningens utbildning².

Mätfel kan uppstå i produktionen av dessa register. Detaljerad information om registren finns på respektive produkts webbplats.

¹ www.scb.se/be0101

² www.scb.se/uf0506

Registreringsfel i form av ogiltiga värden eller partiellt bortfall förhindras genom kontroller i samband med att uppgifter läggs in i studieförbundens studieadministrativa system.

År 2021 uppdaterades drygt 800 deltagare med ett felaktigt personnummer. Det motsvarar 0,2 procent av samtliga deltagare i folkbildningsverksamheten.

2.2.4 Bortfall

Objektsbortfall kan uppstå om uppgifter är av dålig kvalitet, till exempel felaktiga och ofullständiga personnummer. År 2021 fanns det cirka 4 500 ofullständiga personnummer, vilket motsvarar 0,9 procent av alla deltagare.

Objektsbortfall kan också förekomma för bakgrundsvariabler ifall matchningen mot Registret över totalbefolkningen (RTB) eller Utbildningsregistret inte ger någon träff. Till exempel hade ca 1 200 personer avlidit eller utvandrat år 2021 och som deltagit i studieförbundens folkbildningsverksamhet. Det motsvarar ca 0,2 procent av antalet unika deltagare i folkbildningsverksamhet under 2021.

Partiella bortfall kan förekomma men det är okänt i vilken omfattning.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För studieförbundsstatistiken finns inga kända brister på grund av bearbetning av data.

Granskning och kontakter med uppgiftslämnare leder till att kompletteringar och rättelser kan göras, vilket resulterar i att statistiken blir mer korrekt.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden förekommer i undersökningen.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken framställs så snart inrapporterade uppgifter är kontrollerade och uppgifter från andra register har lagts till och granskats.

2021 publicerades officiell statistik för första gången vilket innebar arbete med att ta fram nya tabeller. Årets statistik publiceras därför flera månader tidigare.

3.2 Frekvens

Statistik avseende studieförbund har sammanställts årligen fram till och med statistikåret 2009 av Statens kulturråd som då var statistikansvarig myndighet. År 2012 överfördes statistikansvaret till Myndigheten för kulturanalys. Kulturanalys publicerade studieförbundsstatistik 2017 för statistikåret 2015 med tidsserier från 2002. År 2020 överfördes statistikansvaret till Statistiska

centralbyrån som från 2021 publicerar studieförbundsstatistik från verksamhetsåret 2020 och framåt.

3.3 Punktlighet

Statistiken har publicerats i april 2022 enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Studieförbundsstatistiken finns på SCB:s webbplats:

<https://www.scb.se/KU0401>

På SCB:s webbplats för studieförbundsstatistik: <https://stuv.scb.se> finns även statistik om studieförbundens verksamhet i tabeller som inte klassas som officiell statistik.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan tillhandahålla mikrodata för statistik- eller forskningsändamål. SCB kan tillhandahålla ytterligare statistik, till exempel för andra redovisningsgrupper, på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistikresultaten presenteras i Statistikdatabasen och som färdiga webb- och Exceltabeller. Det finns en ambition att framöver publicera statistiken i tidsserier från 2012.

Tabeller med uppgifter för 2021 och tidigare år presenteras även i Excel- och pdf-format på [SCB:s webbplats för studieförbundsstatistik](#).

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument, Kvalitetsdeklaration. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation om mikrodata (Metaplust). Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats www.scb.se/KU0401, under rubriken Dokumentation.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

2002 ändrade SCB insamlingsförfarande när man gick över till att samla in studieförbundsdata på grupp nivå. Vad SCB använde för insamlingsförfarande före 2002 är okänt och jämförelser längre tillbaka än så bör göras med försiktighet.

Ämnesgrupperingen följer svensk utbildningsnomenklatur, SUN 2000, från och med 2004. Statistik uppdelade efter ämnen är inte jämförbar med tidigare års statistik.

Från och med 2007 ingår inte längre Svenska Idrottsrörelsens Studieförbund (SISU) i redovisningen av studieförbunden.

En ny bidragsfördelningsmodell togs i bruk 2007 vilket ledde till att verksamhetsformen annan gruppverksamhet kom att ersättas av verksamhetsformen Annan folkbildningsverksamhet. Det har påverkat jämförbarheten något eftersom studieförbunden tolkade de nya direktiven för Annan folkbildningsverksamhet lite olika inledningsvis.

Från och med 2008 ingår Ibn Rushd i redovisningen av studieförbundens verksamhet.

Från och med 2010 ingår Kulturens bildningsverksamhet i redovisningen av studieförbundens verksamhet.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin påverkade samhället under resterande kalenderår 2020. Pandemin påverkade i högsta grad studieförbundens verksamhet som till stor del övergick till att bedrivas digitalt på distans eller helt ställdes in. Antalet deltagare i folkbildningsverksamhet har minskat betydligt mellan 2019 och 2020 till följd av pandemin. Minskningen har fortsatt under 2021 beroende på pandemin. Framför allt bland äldre har folkbildningen minskat betydligt. Under 2021 har närmare 515 000 unika personer deltagit i studieförbundens folkbildningsverksamhet. Motsvarande antal under 2020 var 690 000 och under 2019 var det 944 000 unika personer. Därmed har antalet deltagare i folkbildningsverksamhet minskat med 429 000 eller 45 procent mellan 2019 och 2021.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Tabellerna bygger endast på de data som samlats in i undersökningen. Inga andra källor för den presenterade statistiken har använts. I detta avseende är statistiken enhetlig.

Möjligheten att göra jämförelse mellan grupper är god.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistik om studieförbundens verksamhet produceras även av Folkbildningsrådet. Statistiken baseras på samma datakälla, STUV-registret.

Deltagarstatistiken för folkbildningsverksamheten inom studieförbunden som FBR redovisar divergerar något mot den statistik som SCB redovisar.

Deltagarstatistiken som levererats till FBR bygger på den folkbokförda befolkningen den 1/11 2021 medan den statistik som SCB publicerar bygger på den folkbokförda befolkningen 31/12 2021.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inga brister i numerisk överensstämmelse är kända.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen (1998:204).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftslämnarskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken berörs inte av EU-regleringar.

F Historik

Statistik om studieförbunden har producerats av SCB sedan verksamhetsåret 1969/70. Inför verksamhetsåret 1991/92 fattade riksdagen beslut om förändring av folkbildningsarbetets villkor. Det statliga regelsystemet upphörde och ersattes med ett bidragssystem som bygger på målstyrning av verksamheten. Till folkbildningens organisationer överfördes ansvaret för fördelning av folkbildningsanslaget och utvärderingen av verksamheten. För dessa uppgifter bildades Folkbildningsrådet.

Från 1994 hade Statens kulturråd huvudansvaret för statistik på kulturområdet. De gav SCB uppdraget att sammanställa studieförbundsstatistik i form av en årlig rapport kallad "Studieförbunden". En sådan statistikrapport publicerades fram till statistikåret 2007. För statistikåren 2008 och 2009 publicerade Kulturrådet statistik för studieförbundens verksamhet på sin webbplats i form av tabeller och diagram.

År 2012 överfördes statistikansvaret för huvuddelen av kulturstatistiken till Myndigheten för kulturanalys. Kulturanalys publicerar sin första studieförbundsstatistik 2017 för statistikåret 2015 med tidsserier från 2002.

År 2020 överfördes statistikansvaret för studieförbundsstatistiken till SCB som från 2021 publicerar officiell statistik.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sektionen utbildningsstatistik
E-post	ua@scb.se
Telefon	010-479 40 00